

Limburgse uitvoeringsamenwerking

Regionale bestuurlijke bijeenkomst over uitvoeringsamenwerking in **Maastricht en Heuvelland**

Datum: 30 juni 2010

Locatie: gemeentehuis Gulpen-Wittern

Aanwezig:	Burgemeester Van den Tillaar	gemeente Gulpen-Wittern
	Wethouder Thijssen	gemeente Valkenburg aan de Geul
	De heer Bongarts	gemeente Valkenburg aan de Geul
	Wethouder Custers	gemeente Margraten
	Wethouder Jacobs	gemeente Eijsden
	Wethouder Dolmans	gemeente Meerssen
	Wethouder Willems	gemeente Maastricht
	Burgemeester Van Loo	gemeente Vaals
	Gedeputeerde Lebens	stuurgroep RUD
	De heer Beemer	Berenschot
	Mevrouw Linssen	secretaris stuurgroep RUD

Doelstelling en koers

Het doel van deze bijeenkomst is om terug te kijken op wat er tot nu toe gebeurd is in het proces met betrekking tot regionale uitvoeringsdiensten, om een terugkoppeling te geven vanuit de stuurgroep RUD en om over de voortgang en het vervolg van het proces te spreken, zo licht de heer Lebens toe. De stuurgroepleden willen de sfeer in de regio's proeven tijdens een vijftal regionale bijeenkomsten. De stuurgroep zoekt naar breed draagvlak en wil graag een bestuurlijke discussie voeren die zoden aan de dijk zet. Eind vorig jaar heeft de stuurgroep RUD - die in het leven is geroepen tijdens de bestuursconferentie in oktober 2009 en waarin de gemeenten vertegenwoordigd zijn - rekening houdend met de toenmalige dwingende lijn van de rijksoverheid, een lijn uitgezet om regionale uitvoeringsdiensten in Limburg te realiseren. Deze lijn is doorkruist door landelijke ontwikkelingen die in het voorjaar van 2010 hebben geleid tot de nodige commotie. De stuurgroep heeft een aantal brieven van Limburgse gemeenten ontvangen met het verzoek om het proces even stop te zetten tot er landelijk meer duidelijkheid is over de regionale uitvoeringsdiensten. De stuurgroep heeft zich beraden over de koers die wij in Limburg zouden moeten varen; deze is vervat in de notitie "Organisatie van de Limburgse uitvoeringssamenwerking" die alle gemeenten hebben ontvangen. Vanwege de kabinetscrisis bestaat er op dit moment onduidelijkheid over het speelveld waarbinnen de regionale uitvoeringsdiensten zouden moeten opereren. Het nieuwe kabinet zal dit speelveld moeten vaststellen. De stuurgroep wil geen vormdiscussie voeren, maar een discussie vanuit inhoud. Kwaliteit, effectiviteit en efficiency staan centraal. Structuur is een middel en niet het doel. Het doel is goede dienstverlening en kwalitatief goede uitvoering.

Foto van Limburg

De stuurgroep heeft als eerste stap in het proces Berenschot gevraagd om een inventarisatie uit te voeren, om als het ware een foto van Limburg te maken. Hiermee wordt informatie in beeld gebracht over taken waarvan het interessant is om samenwerking op te zetten. Op basis hiervan kunnen we dan verschillende modellen voor samenwerkingsvarianten uitwerken. Gemeenten maken vervolgens hun eigen keuzes hierin, afhankelijk van wat het rijk als speelveld biedt.

Het doel van de inventarisatie is om informatie te verzamelen en ambities in kaart te brengen aan de hand waarvan de Limburgse partners vervolgens zelf kunnen bepalen welke taken ze lokaal, regionaal, provinciaal willen uitvoeren. De inventarisatie levert bouwstenen op waarmee vervolgens meerdere samenwerkingsvarianten kunnen worden uitgewerkt. Om met een mogelijk veranderend speelveld rekening te houden, wordt de informatiestroom die nodig is om keuzes te kunnen maken vanuit het gemeenteniveau opgebouwd om op deze wijze afhankelijk van veranderend speelveld of de mate van gewenste efficiency meerdere samenwerkingsvarianten tegen elkaar af te kunnen wegen. Het rijk heeft geconstateerd dat de uitvoering kwalitatief beter kan, nu gaan we onderzoeken we op welke schaal dit het beste kan gebeuren.

De heer Beemer geeft een toelichting hoe Berenschot bij het maken van de foto te werk gaat. Berenschot stuurt de gemeenten een vragenlijst ter voorbereiding op een gesprek. Dit gesprek wordt gevoerd met de verantwoordelijke portefeuillehouder en de gemeentesecretaris en vervolgens met ambtenaren uit de uitvoeringspraktijk. Er wordt gesproken over de bestuurlijke en inhoudelijke ambities die de gemeente heeft met betrekking tot uitvoeringssamenwerking en over bestuurlijke randvoorwaarden. Aan de hand van de vragenlijst wordt bekeken wat de handhavingsopgave is, welke capaciteit de gemeente hiervoor heeft ingericht en waar kwetsbaarheden zitten. Berenschot is eind februari gestart met dit onderzoek; naar aanleiding van de commotie die landelijk is ontstaan is de inventarisatie tijdelijk stopgezet. Nu wordt een doorstart gemaakt. Op verzoek van de stuurgroep is de scope van de Foto van Limburg verbreed. Naast milieutaken en milieugerelateerde bouwzaken worden nu ook bouw- en woningtoezicht en taken op het gebied van monumentenzorg en ruimtelijke ordening meegenomen.

De heer Bongarts informeert of de inventarisatie is ingericht vanuit een bepaalde ambitie. De heer Lebens antwoordt dat gemeenten zelf hun ambitie moeten bepalen, de stuurgroep wil niet aan de voorkant ambities opdringen. De inventarisatie wordt gebruikt als hulpmiddel. De heer Beemer vult aan dat de aanvankelijke ambitie van de stuurgroep (gehoord hebbende de bestuursconferentie in oktober 2009) de schaalgrootte Zuid-Limburg c.q. Noord- en Midden-Limburg gekoppeld aan de schaalgrootte van de veiligheidsregio's was. Hiermee werd voldaan aan de eisen die het kabinet stelde. Door de landelijke ontwikkelingen hebben we nu meer ruimte om zelf onze ambities te bepalen. De heer Van den Tillaar brengt in herinnering dat we in 2008 zijn gestart met het rapport van de Commissie Mans. Tijdens de bestuursconferentie in november 2008 hebben we hierover gesproken; toen is ook al de ambitie uitgesproken om samen te gaan werken en om te gaan onderzoeken hoe we dat het beste kunnen doen. Het blijkt in de praktijk dat er heel veel samen te werken is in de dagelijkse werksituatie; samenwerking wordt gemakkelijk gevonden in de praktijk. De breuk kwam in het voorjaar van 2010 met de motie Huijbregts-Schiedon in de Eerste Kamer, waarmee de Wabo en de regionale uitvoeringsdiensten zijn losgekoppeld. Deze breuk kwam de stuurgroep goed uit, want de stuurgroep voelde in de vormdiscussie moeite om door te ontwikkelen. De ontwikkelingen boden de stuurgroep de mogelijkheid om terug te keren naar inhoud en ambitie zonder meteen de vorm te bespreken. De discussie kan hiermee neutraler gevoerd worden. De Foto van Limburg is hierbij een goed hulpmiddel. Berenschot heeft de eerste foto gemaakt in Gulpen-Wittem. De heer Van den Tillaar is hier als portefeuillehouder bij aanwezig geweest om een goed beeld te krijgen van de vragen en mogelijkheden op het terrein van vergunningverlening en handhaving. Zijn ervaring is dat het inventarisatieonderzoek van Berenschot een hele goede doorkijk geeft. Tijdens het gesprek bleek dat de inventarisatie nog te sectoraal was ingestoken (alleen milieu). Inmiddels ligt er een doorontwikkelde vragenlijst. Hij benadrukt dat het belangrijk is om de discussie neutraal te houden en een goede inventarisatie uit te voeren.

De heer Dolmans informeert wat het resultaat van het gesprek met Berenschot was en wat Gulpen-Wittem heeft geleerd. De heer Van den Tillaar antwoordt dat het ging om een doorkijk naar de Wabo-ontwikkelingen en de nieuwe werkwijze. De link tussen wat gebeurt er nu in de gemeente en wat komt er op ons af in het kader van de Wabo werd gelegd. Ook is gekeken waar kwetsbaarheid zit op het terrein van handhaving en waar je die kunt verminderen door samen te werken. Om dit laatste goed in beeld te krijgen, hebben we een grote inventarisatie op de schaal van geheel Limburg nodig. De heer Lebens vult aan dat de inventarisatie in beeld brengt waar je zelf toe in staat bent en wat je in groter verband wil oplossen c.q. aanpakken.

De heer Dolmans stelt dat handhaving een moeilijke portefeuille is. De heer Lebens antwoordt dat je handhaving kan relateren aan economie, duurzaamheid, werkgelegenheid. Handhaving is een instrument om er voor te zorgen dat er voor elk bedrijf gelijke kansen zijn. De heer Van den Tillaar geeft aan dat iedere gemeente een handhavingsbeleid vastlegt, dat het college en de portefeuillehouder als handvat kunnen hanteren bij het vervullen van de handhavingsopgave. Hij stelt dat handhaving meer afstand moet kunnen nemen van de eigen gemeente. Dit heeft een aantal voordelen: meer afstand gaat de kwetsbaarheid tegen, het biedt neutraliteit. Wellicht kunnen we dit beetje meer afstand houden samen in de regio regelen.

De heer Custers vertelt dat Margraten en Eijsden per 1 januari 2011 fuseren. Hij informeert of het mogelijk is om bij het maken van de foto te kijken naar de toekomstige organisatie. De heer Lebens antwoordt dat de gemeenten dit zelf bepalen; Margraten en Eijsden kunnen samen voor het statief gaan staan. Praktische afspraken hierover kunnen worden gemaakt via de secretaris van de stuurgroep.

De heer Willems meldt dat de uitgangspunten die Maastricht hanteert bij de Wabo kwaliteitsverbetering, samenwerking en kostenreductie zijn. Dit vergt een culturomslag van de ambtenaren, maar levert veel voordelen voor de burgers op. Hij vindt het een goede zaak dat we hierover bij elkaar zitten. De heer Willems informeert of de foto ook de natuurlijke weerstand tegen het veranderproces omvat. Hij stelt dat ambtenaren gepassioneerd zijn maar soms ook een beetje vastgeroest. De heer Beemer licht toe dat Berenschot wel naar kwaliteitsaspecten vraagt maar niet naar cultuuraspecten. Berenschot geeft geen oordelen. De heer Lebens doet de suggestie om zelf als bestuurder bij het gesprek met Berenschot aanwezig te zijn. De heer Thijssen is van mening dat niet alleen handhaving maar ook vergunningverlening bij de foto moeten worden betrokken. De heer Dolmans signaleert dat de intake van groot belang is om problemen te voorkomen. De heer Lebens is van mening dat we in een volgende fase voldoende aandacht moeten besteden aan het stellen van goede eisen aan het personeel; dat moet immers voldoen aan de verwachtingen die een nieuwe werkwijze stelt.

De heer Lebens informeert of de gemeenten willen meewerken aan het maken van de Foto van Limburg. De heer Custers antwoordt met instemming van de heer Jacobs dat Margraten en Eijsden zullen meewerken en dat ze willen kijken hoe ze er hun voordeel mee kunnen doen. De heer Van Loo geeft aan dat de feitelijke aanpak wordt onderschreven door gemeenten. De heer Bongarts informeert of er een strakke planning ligt voor het maken van de Foto van Limburg. De heer Beemer antwoordt dat er nu eerst een aantal regionale bestuurlijke bijeenkomsten worden gehouden; in de zomerperiode wordt de foto gemaakt. De heer Bongarts vraagt vervolgens van Berenschot ook scenario's maakt. De heer Lebens antwoordt dat de Foto van Limburg geobjectiveerde informatie oplevert en hierdoor helpt bij de discussie. De inventarisatie levert informatie op over de gemeente zelf, en kan ook gebruikt worden als benchmark. De stuurgroep zal op basis van de bouwstenen uit de Foto van Limburg een voorstel doen voor scenario's. Berenschot levert de resultaten van de foto op aan de stuurgroep en de stuurgroep laat vervolgens scenario's uitwerken als opmaat voor de bestuursconferentie. Het maken van scenario's zit in de aanpak van de stuurgroep maar niet in de opdracht van Berenschot.

In het najaar worden weer regionale bijeenkomsten georganiseerd, die als opmaat zullen fungeren voor de bestuursconferentie die eind november zal plaatsvinden. Het is de bedoeling dat we straks in de bestuursconferentie samen komen tot weloverwogen keuzes. De heer Willems is het eens met deze aanpak en informeert of er al een concrete tijdsplanning is. De heer Lebens zegt toe dat het concrete tijdspad op papier wordt gezet en wordt gecommuniceerd. De heer Custers wil graag weer bij elkaar komen in regionale bijeenkomsten om te kijken hoe het proces loopt en om ervaringen te delen. De heer Lebens suggereert dat we wellicht ook via het BHL een gedegen vinger aan de pols kunnen houden. De heer Custers roept de partners op om van elkaar te leren. De Kamer stelt dat de gemeente de eerste overheid is. Hij pleit er dan ook voor om de eerste klantcontacten bij gemeenten te houden. De heer Lebens is van mening dat we dit kunnen inregelen met frontoffices en backoffices

De heer Van den Tillaar zegt tot slot dat de ambitie die de gemeente uitspreekt niet ter discussie staat. Hij gaat er van uit dat dit ook als kaderstellende voorwaarde in de foto komt. Hij verzoekt Berenschot om goede voorbeelden boven tafel te krijgen.

Berenschot gaat afspraken met de gemeenten in de regio Maastricht en Heuvelland maken voor het maken van de foto, De heer Lebens bedankt iedereen voor de constructieve opstelling.

Tijdpad

Het proces zal als volgt verder verlopen: Berenschot gaat de Foto van Limburg maken in juli en augustus 2010, de foto wordt begin september opgeleverd aan de stuurgroep RUD, in de periode tweede helft september – eind oktober 2010 laat de stuurgroep vervolgens scenario's / samenwerkingsvarianten uitwerken, deze worden voorbesproken tijdens regionale bestuurlijke bijeenkomsten waarna vervolgens de bestuursconferentie kan plaatsvinden op de hiervoor al gereserveerde BHL-datum in november 2010. De daarop volgende stappen worden op een later tijdstip bepaald.

Afspraken

- De gemeenten Eijsden, Gulpen-Wittem, Maastricht, Margraten, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul werken mee aan de Foto van Limburg.
- Margraten en Eijsden gaan samen op de foto.
- Berenschot verstuurt de vragenlijst aan de gemeenten en neemt op zeer korte termijn contact op om een afspraak te maken.
- Het tijdpad wordt nader uitgewerkt en tijdig aan alle betrokkenen gecommuniceerd.